

# הראיון שהעניק אריאל שרון לעיתונאית האיטלקית אוריאנה פאלאצי

## חשך את מעמקי נפשו של אריאל שרון. אורי אבנרי מנתח אותם

# אריאל ואוריאנה

באף, גיהלו מאחרייגבו משאומתן עם המלך חוסיון והמלך חאלד, והכינו את תוכנית השלום, שנועדה לשלול משרון את כל הפירות שהוא ביקש להשיג במלחמה זו.

שרון עצמו חזר בהקשר אחר לעניין השפעתה של דעת-הקהל, מבלי לחוש שיש הוא אומר בדיוק את ההיפך ממה שאמר רבע שעה קודם לכן. זה קרה כאשר נשאל לסיבת התערבותו הנרגזת של ה"ג"א רגן למען הפסקת ההפצצה של ביירות המערבית.

**שרון:** אתם יוצרים את דעת-הקהל, ובמדינות דמוקרטיות אין אנו יכולים עוד להתעלם מכך (אנשי-התיקשורת). לכן, נשיא ארצות-הברית חייב להתחשב ב"דעת-הקהל שלו, ואם את חושבת על כך שעליו להתמודד בבחירות בנובמבר, אם זאת לא הייתי עושה דרמאטיזציה של הרוגו האמריקאי. בריתנו עם האמריקאים מבוססת על אינטרסים הדדיים, האמריקאים יודעים זאת.

**אבנרי:** משמע, שיש השפעה לדעת הקהל, ואם ישנה, רק כסלי יתעלם ממנה, כפי ששרון התיימר לעשות קודם לכן.

### ● „אל תפתישו אותנו...“

**מתי הודיע שרון לאמריקאים על כוונתו לפלוש ללבנון?**

**שרון:** מעולם לא הודעתי לאמריקאים שאפלוש ללבנון. מעולם לא דיברתי זימם על תוכניות, לוחות-זמנים, תוכניות.

**אבנרי:** במהלך המלחמה אמר שרון, בטלויזיה ובכנסת, שהודיע לאמריקאים על כוונתו לפתוח במלחמה עשרה ימים לפני המועד, וכי „האמריקאים היו בתמור נה“ היכן שיקר — בקביעה ההיא או בראיון זה?

בהמשך הדברים הוא ממשיך להסתבך: **שרון:** מובן שעשינו הערכות לגבי האפשרויות השונות של התערבות סובייטית, ובדקנו אותן יחד עם האמריקאים.

**אבנרי:** מעניין. מתי? בהקשר למה? לבדיקה כזאת יש משמעות כאשר היא נערכת בהקשר למיבצע מתוכנן. העומד להיערך ביום מסויים, בנסיבות מסוימות, בהיקף מסויים, למען יעדים מסויימים. משמע: האמריקאים אכן היו בתמונה, ולא באופן מיפושט, אלא לגופו של המיבצע, לפרטי-פרטי.

**שרון:** הואיל והם (האמריקאים) הת' לוננו על כך (שהפצצנו את הכור העירי ראקי) באומרם „אל תפתישו אותנו“, הרי כאשר הייתי מדבר על לבנון חזרתי והז' הרתי אותם, אל תופתו אם או כאשר נעשה זאת“, או „אם וכאשר נעשה זאת, אל תספרו לנו שהופתעתם. המצב הוא כזה שאין אנו יכולים עוד לרסן את עצמנו.“

**אבנרי:** פתי, שיאמין לכל דבר, יאמין גם לדבר הזה. האמריקאים שמעו כי שרון אולי מתכוון — „אם וכאשר“ — לפלוש ללבנון, אחד האנשים הרגישים ביותר מבחינת האינטרסים האמריקאיים, והם לא התעניינו בפרטים?

למה כוונת המלים „המצב הוא כזה“? איזה מצב? במשך שנה שררה בנבול הצפוני הספקת-אש מוחלטת, כפי שלא הייתה במשך שנים רבות. לא היתה אף תקרית חמורה אחת. האם מצב כזה של שקט הוא כה גורא, שאין אנו „יכולים“ עוד לרסן את עצמנו?

**שרון:** הם (האמריקאים) היו ג'ד. זה נכון. באופן מוחלט נגד. בכך אני חייב להודות... הם חזרו ואמרו, כמדומני, את המישפט הבא: „לשם מה אתם זוקקים למלחמה הזו?“ אחרי-כך הם אמרו שאם ביכלל צריך לעשות משהו, יש להתאים

חמה לא היתה תבוסה צבאית לערפאת, היא היתה תבוסה צבאית לשרון. הצלחה של צד אחד היא איהצלחה לצד השני. (סיבותיו של כישלון זה נותחו במאמר על איש-השנה תשמ"ב, בגיליון האחרון של העולם הזה).

**שרון:** אך מבחינה מדינית, הוא (ער-פאת) מרוסק, ואומר לך מדוע. כוחו התבטא בקיומו של מרכז בינלאומי לטרור. מרכז כזה יכול להתקיים רק על-ידי הש' תלטות על ארץ, תוך כדי הקמת מדינה בתוך מדינה. ארץ זו היתה לבנון.

**אבנרי:** יש כאן טכסים פרימיטיבי של ויכוח: לקבוע קביעה שאין לה אף ביסוס, ואחרי-כך להתייחס אליה כאילו היתה אמת מוכחת, ולטעון כי הצד השני נכשל לאור קביעה זו.

אין ממש בטענה כי כל כוחו של אש"ף, או אף חלק חשוב של כוחו, היה תלוי בקיום „מרכז של טרור בינלאומי“. אם היו לפלגים שונים של אש"ף קשרים עם תנועות-מחתרת ותנועות-שיחרור זרות, או אף עם קבוצות טרוריסטיות מובהקות, ניתן לקבוע בדיעבד כי הדבר לא הביא שום תועלת לאש"ף, אלא להיפך. הדבר לא הגביר את כוחו של אש"ף, אלא פגע בו קשה במאמציו להשיג הכרה בינלאומי. מית, ואילו ערפאת עצמו, והנהגת פת"ח, מתנגדים מזה שנים באופן נמרץ לפיגועים טרוריסטיים בעולם — מחוץ לשטח ישראל השטחים הכבושים. אם בוצעו פיגועים כאלה, הם בוצעו על-ידי אירגון נים המתנגדים לאש"ף, כמו קבוצת אבו נידאל, או אירגונים פורשים, שלא קיבלו בעבר את מרות ערפאת.

כוחו של אש"ף בא לו מנאמנותם של ארבע וחצי מיליוני פלסטינים, הרואים באירגון את תנועתם הלאומית. כוח זה אינו זקוק לטרטוריה עצמאית, האירגון יכול לפעול בלי שטח כזה.

מאז נאמרו דבריו של שרון, התקבל ערפאת כמלך בפאס, נחל ניצחון גדול בוועידה שהתקיימה בעיר מארוקאית זו, התקבל על-ידי האפיפיור ומנהיגי איטליה. אם כך נראה אדם „מרוסק“ — איך יראה בעיני שרון אדם בלתי-מרוסק?

**שרון:** למרות שאיכפת לנו כי תהיה אהדה כלפינו (בעולם), הרי כשהדבר נוגע לביטחוננו, אנו יכולים להסתדר בילעדיה.

**אבנרי:** זוהי הטעות הקלאסית של הדיקטטורים. כפי שאמר סטאלין בזיליול על האפיפיור: „כמה אוגדות יש לו?“ לאפיפיור אין אוגדות, אך הוא יכול לחולל מהפכה בפולין הקומוניסטית, כפי שהתברר. והוא יכול לקבל את פני יאסר ערפאת ולהעניק לו על-ידי כך לגיטימיות בעיני מאות מיליוני קאתולים בעולם — דבר שאינו מוכיח כי כוחו המדיני של אש"ף נשבר.

דעת-הקהל קובעת בכל מקום בעולם, לא רק במישטרים דמוקרטיים, אלא אף במישטרים דיקטטוריים. כל ממשלה מושי' פעת מדעת-הקהל שלה. הדבר הוכח כבר ימים מעטים אחרי ראיון זה של שרון, כאשר נשיא ארצות-הברית פירסם את תכתיב-השלום שלו. מדבריו של שרון בראיון ברור כי הדבר בא לו כהפתעה מהמת.

**שרון:** יחסינו עם אמריקה לא השתנו. אכן היו לנו ויכוחים קשים עם האמריקאים, לחצים חרישים, לפני המלחמה. לא הצלחנו ליצור עימם אינטרס משותף ומטרה משותפת. אולם עתה הם שותפים לתוכניותינו, הם מסכימים עם הכל.

**אבנרי:** בדיעבד, ממרחק של כמה ימים בלבד, מצלצל הדבר כבדיחה. הוא מוכיח כי שרון הוא נאייוו בצורה שכמי עט לא-תימאן. כי באותם השבועות שבהם היה נדמה לו כי סוף-סוף הגיע להכחמה מלאה עם האמריקאים, הוליכו אותו אלה

כאילו הוא גרם להארכת המלחמה, ראוי רק לבזו. אולם בראיון נאמרו דברים הרבה יותר חשובים, המחייבים ניתוח רציני. מתגלים בו כמה מן המניעים והמסקנות של שרון, העלולים לשמש בסיס לפעולותיו בעתיד. אנסה להלן לנתח אחדים מן הנושאים האלה, תוך הבאת דבריו של שרון כלשון גם, ולצידם הערותי.

### ● „הוא מרוסק“

**ר** ראשית הדברים מודה שרון, כי צורה מפתיעה למדי, כי המלחמה לא

**ר** ראיון שהעניק אריאל שרון לעיתונאית הבינלאומית אוריאנה פאלאצי (פ"א רפה) לא זכה בתשומת-הלב הראויה. ראיון זה, שנערך לקראת סוף מלחמת-הלבנון, ראוי לניתוח הרבה יותר מעמיק.

אין ספק כי אוריאנה התקפנית התכור נגה לראיון זה באופן היסודי ביותר. (מתוך הדברים שאמרה בראיון, יש מקום להניח כי קראה בעין את כתבת-השער של העולם הזה על אריאל שרון מלפני שנה, ערב ראש-השנה שעבר, שתורגם ופורסם לאחרונה גם באיטליה). היא ביקר רה בביירות, דיברה עם אנשים, אספה חומר. בניגוד לכתבלבים הישראליים, הי מתקרבים אל אריאל שרון בדחילו ורחימו



### פאלצי: „מדוע אם כן, המשכת בטבח?“

היתה כישלון צבאי של אש"ף: **שרון:** מבחינה צבאית, את יודעת, אילו הייתי מנתח מלחמה זו מבחינתו של ערפאת, לא הייתי רואה בה תבוסה צבאית. הצבא הישראלי הוא, אכן, מכונה אדירה. מספרם של הטרוריסטים של אש"ף היה רק 10 אלפים, כולל הסורים, ואנחנו הפעלנו לחץ ניכר על עשרת האלפים הללו.

**אבנרי:** זהו אחד הקטעים המעטים בראיון שבהם מודה שרון באמת, אך הוא אומר רק את מחצית האמת. במלחמה, כל ניצחון של צד אחד הוא מפלה לצד השני, ולהיפך. כפי שקבע קארל פון-קלאוזוויץ, לא יתכן במלחמה מצב שהוא לטובת שני הצדדים כאחד. משמע: אם המיל-

ומראיינים אותו בלשון של התרפסות וחנופה, פאלאצי שאלה אותו שאלות נוקבות.

אחרי פירסום הראיון היו כמה שערוריית, שנגעו לעניינים מישיניים. כך, למשל, טען שרון כי הנרי קיסינג'ר טילפן לו, וקיסינג'ר עצמו מיהר להכחיש זאת בזעם. שרון נאלץ לאשר את ההכחשה, ודוברו הסביר במגומם כי השתבשו דברים בטעות, וכי שרון רצה רק להזכיר דברים שאמר קיסינג'ר בהודמניות שונות לאחריים.

אין זו הפעם הראשונה או האחרונה שבה נתפס אריאל שרון בשקר, ואין הדבר ראוי אלא לחיוך קל.

גם התקפתו הפרועה על אלי גבע,